

ÖN del 5 – konsten att avsluta

Strategier för att skriva olika typer av texter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del 5 av 5 i ÖN – Ett skrivprojekt i fem kapitel

Syfte

Eleverna får lära sig en metod för att strukturera och bygga upp en berättelse (i fem delar). I femte och sista delen tränar eleverna på att avsluta.

Läraren reflekterar

Nu är det dags att försöka skriva ett trovärdigt och bra slut. Slutet fungerar ungefär som stunden i omklädningsrummet efter matchen. Tempot går ned (efter point-of-no-return) och både huvudpersonerna och den som läser får tid till eftertanke. Ofta vill eleverna avsluta ganska snabbt efter klimax, men läsaren behöver tid att smälta berättelsen. Därför är det viktigt att betona vikten av avslutningen. Avslutningen börjar i point-of-no-return.

Förberedande övningar – att avsluta

Eleverna jobbar parvis och muntligt. När sattet lagt sig kan några elevexempel lyftas i helklass. Läraren ställer du följdfrågor så att berättandet fortsätter. Låt eleverna fundera på vad som skulle kunna hända efter följande situationer:

- En ekonomiskt hårt ansatt familj satsar sina sista pengar på lotteri (klimax) och de förlorar.
- Ett par är med om en bilolycka och hamnar i medvetlöshet. En dag öppnar de ögonen och är oskadda (klimax).

Hur ska det sluta?

Eleverna har tre alternativ när de skriver slutet:

- Lyckligt slut. Räddningshelikoptrar eller liknande är på väg. Din avslutning börjar när du sitter i helikoptern och är på väg därifrån.
- Olyckligt slut. Du blir kvar på ön eller ännu värre... dör av någon anledning. Avslutningen börjar när du dör eller när du inser att du blir kvar.
- Öppet slut. Antyd något, men sluta innan du berättar fortsättningen. Du kan gå tillbaka till stranden och spana efter fartyg, eller gå upp på ett berg och sätta igång en eld, eller hitta en kommunikationscentral på ön, eller en walkie talkie, eller stöta på ännu fler människor, eller.....

Metod

- Eleverna planerar sitt slut utifrån ovanstående alternativen. Skriv i punktform.
- När planeringen är gjord skriver eleverna ca 10-15 minuter.
- Eleverna läser varandras (parvis).
- Ge förslag på hur kompisen kan fortsätta eller peka på saker i texten som kan göras annorlunda.
- Fortsätt skriv!

Lgr 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, följa språkliga normer.

Centralt innehåll

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och **välutvecklad** handling.

